

Spis treści

Wstęp	9
1. Zarys ewolucji pieniądza	11
1.1. Pieniądz kruszcowy	11
1.2. Pieniądz papierowy	15
1.3. Pieniądz bezgotówkowy	23
2. Rynek pieniężny i walutowy	26
2.1. Instrumenty rozliczeniowe i kredytowe	26
2.2. Charakterystyka rynku pieniężnego	31
2.2.1. Międzynarodowy rynek pieniężny – rynek eurowalutowy	33
2.2.2. Inne segmenty rynku pieniężnego	34
2.2.3. Rynek walutowy	36
3. Stopa procentowa	44
3.1. Istota stopy procentowej	44
3.1.1. Teoria funduszy pożyczkowych	45
3.1.2. Teoria preferencji płynności	49
3.2. Terminowa struktura stóp procentowych	52
3.3. Zmiana wartości pieniądza w czasie	56
3.3.1. Procent składany	57
3.3.2. Efektywna stopa procentowa	58
4. Kreowanie pieniądza	60
4.1. Pojęcie podaży pieniądza	60
4.2. Mechanizm kreowania i czynniki kształtujące podaż pieniądza	63
4.2.1. Kreowanie pieniądza bankowego	63
4.2.2. Czynniki wpływające na podaż pieniądza bankowego	72
4.2.3. Wpływ banku centralnego na rezerwy banków komercyjnych	75
4.3. Bezpieczeństwo banków	77
4.3.1. Metody pozyskiwania kapitału przez bank	77
4.3.2. Wielkość kapitału banku	79
5. Teorie popytu na pieniądz	84
5.1. Ilościowa teoria pieniądza	84
5.2. Keynesa teoria preferencji płynności	89
5.3. Monetarystyczna teoria pieniądza (Friedmana)	96

5.4.	Neokenesizm i neomonetaryzm	104
5.5.	Bezrobocie a inflacja – spory teoretyczne	109
6.	Bank centralny i cele polityki pieniężnej	115
6.1.	Funkcje banku centralnego	115
6.2.	Aktywa i pasywa banku centralnego	116
6.3.	Drogi transmisji impulsów pieniężnych	117
6.3.1.	Tradycyjny mechanizm transmisji impulsów pieniężnych	117
6.3.2.	Hipoteza dostępności kredytu	118
6.3.3.	Teoria wskaźnika q Tobina	119
6.3.4.	Efekt niepełnej informacji	120
6.3.5.	Mechanizm transmisji impulsów pieniężnych przez wydatki konsumpcyjne	122
6.3.6.	Mechanizm transmisji impulsów pieniężnych przez zmiany kursu walutowego	124
6.4.	Cele polityki pieniężnej	125
6.4.1.	Cel strategiczny i cel pośredni	125
6.4.2.	Cel operacyjny	130
6.4.3.	Polityka stałej zasady a polityka dyskrecjonalna	133
6.5.	Aneks: Kanał majątkowy polityki pieniężnej w Polsce	134
6.5.1.	Czynniki poprzedzające zmianę cen aktywów giełdowych	134
6.5.2.	Kierunek polityki pieniężnej w Polsce a zmiany rynkowych cen akcji	138
6.5.3.	Zmiany rynkowych cen akcji a inwestycje przedsiębiorstw w Polsce	140
6.5.4.	Podsumowanie	141
7.	Instrumenty polityki pieniężnej	143
7.1.	Stopy procentowe banku centralnego	143
7.2.	Rezerwa obowiązkowa	144
7.3.	Operacje kredytowo-depozytowe banku centralnego	148
7.4.	Operacje otwartego rynku	151
7.5.	Instrumenty sterowania bezpośredniego	155
8.	Modele polityki pieniężnej w gospodarce zamkniętej	159
8.1.	Model $IS-LM$	159
8.2.	Podaż pieniądza a stopa procentowa w modelu $IS-LM$	167
8.3.	Model $AS-AD$	169
8.4.	Neokenesowski model polityki pieniężnej	177
8.4.1.	Spór o rolę państwa w kształtowaniu aktywności gospodarczej	177
8.4.2.	Cel inflacyjny polityki pieniężnej	180
8.4.3.	Neokenesowskie ujęcie realizacji celu inflacyjnego	182
8.4.4.	Neokenesowski model polityki pieniężnej $AD-IA$	185
8.5.	Spór o mechanizm rynkowy	188
9.	Zagraniczne uwarunkowania polityki pieniężnej	195
9.1.	Gospodarka a otoczenie zagraniczne	195
9.1.1.	Międzynarodowe cykle gospodarcze	195
9.1.2.	Kurs walutowy	197
9.1.3.	Jak inwestycje finansowe wpływają na kurs walutowy	203
9.2.	Integracja Polski ze strefą euro	208
9.2.1.	Strefa euro a optymalny obszar walutowy	208
9.2.2.	Korzyści integracji polski ze strefą euro	210
9.2.3.	Koszty integracji ze strefą euro i wnioski dla Polski	212
9.3.	Podsumowanie	217

10. Modele polityki pieniężnej w gospodarce otwartej	218
10.1. Polityka pieniężna a kurs walutowy w gospodarce otwartej	218
10.2. Polityka pieniężna w modelu <i>IS-LM-BP</i>	222
10.3. Polityka pieniężna w modelu <i>AS-AD-NX</i>	228
10.4. Cele polityki pieniężnej w gospodarce otwartej	232
11. Wybrane problemy polityki pieniężnej Narodowego Banku Polskiego	236
11.1. Wpływ zmian podaży pieniądza na produkcję i ceny	236
11.2. Podaż pieniądza a zmiany produkcji przemysłowej i zmiany cen w Polsce	239
11.3. Analiza polityki pieniężnej NBP w 2000 r.	241
Zakończenie	252
Bibliografia	253
Indeks	254